

Anonymiserad version

Sammanfattning

C-307/24 – 1

Mål C-307/24 [Momeut]ⁱ

Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler

Datum för ingivande:

26 april 2024

Domstol som begär förhandsavgörande:

Cour de cassation (Luxemburg)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

25 april 2024

Klagande:

NB

Motpart:

Caisse pour l'avenir des enfants

1. SAKEN I DET NATIONELLA MÅLET

- 1 Klaganden, NB, bor i Belgien och arbetar i Luxemburg. Hans hustru arbetar också och har en egen inkomst. Hon har två barn från en tidigare relation vilka har samma hemvist som makarna. Barnens mor och biologiska far har gemensam vårdnad om barnen, och fadern ska betala 150 euro per barn i underhållsbidrag.
- 2 NB erhöll under en period ett familjebidrag för hustruns två barn, vilket betalades ut av motparten Caisse pour l'avenir des enfants (Kassan för barnens framtid, Luxemburg). Denna förmån drogs sedan in, med retroaktiv verkan från och med den 1 augusti 2016, med motiveringen att barnen inte längre skulle betraktas som medlemmar i hans familj enligt artiklarna 269 och 270 i Luxemburgs socialförsäkringslag.

ⁱ Målet har ett fiktivt namn. Det överensstämmer inte med det verkliga namnet på någon av parterna i målet.

Bakgrund

- 3 Conseil arbitral de la sécurité sociale (Överklagandenämnden för socialförsäkringsärenden, Luxemburg) biföll överklagandet och beslutade att familjebidraget återigen skulle betalas ut till NB. Conseil Supérieur de la Sécurité Sociale (Övernämnden för socialförsäkringsärenden, Luxemburg) ändrade avgörandet i första instans och fastställde att familjebidraget skulle dras in. Avgörandet i andra instans har överklagats till Cour de cassation (Högsta domstolen, Luxemburg).

Den överklagade domen i andra instans

- 4 Genom lag av den 23 juli 2016, vilken trädde i kraft den 1 augusti 2016, ändrades lagen om social trygghet (Code de sécurité sociale). Enligt de nya artiklarna 269 och 270 i nämnda lag kan barn till en gränsarbetares make eller maka inte längre betraktas som familjemedlemmar till gränsarbetaren. I dom av den 2 april 2020 (Caisse pour l'avenir des enfants, C-802/18 EU:C:2020:269), slog EU-domstolen fast ”att ett familjebidrag som är knutet till att en gränsarbetare utövar avlönad verksamhet i en medlemsstat utgör en social förmån i den mening som avses i dessa bestämmelser” (punkt 23) och ”att unionsrätten utgör hinder för bestämmelser i en medlemsstat enligt vilka gränsarbetare endast kan erhålla familjebidrag, som är knutet till att de utövar avlönad verksamhet i denna medlemsstat, för sina egna barn, och inte för deras makes eller makas barn som de saknar släktskap med men försörjer, när alla barn som är bosatta i nämnda medlemsstat har rätt till detta bidrag” (punkt 71).
- 5 Med tillämpning av artikel 2.2 c i direktiv 2004/38/EG¹ måste den migrerande arbetstagaren försörja sin makes eller makas barn för att vara berättigad till familjebidrag. Appellationsinstansen anser att EU-domstolen inte tillerkände gränsarbetaren någon möjlighet att bevisa detta med hjälp av den presumtion som föreskrivs i artikel 2.2 c första delen av meningen i direktiv 2004/38 när det gäller styvbarn, varvid denna presumtion förbehålls den migrerande arbetstagarens släktingar i rakt nedstigande led, vilka presumeras vara familjemedlemmar när de är under 21 år (och familjemedlemmar när de är över 21 års ålder om det är styrkt att de fortfarande är beroende för sin försörjning).
- 6 EU-domstolen angav att ställningen som försörjningsberoende familjemedlem följer av en *faktisk situation* ”som det ankommer på medlemsstaten och, i förekommande fall, på de nationella domstolarna att bedöma. Ställningen som familjemedlem till en gränsarbetare, varvid familjemedlemmen är beroende av gränsarbetaren för sin försörjning, kan således – när det gäller barnet till denne arbetstagares make/maka ... – framgå av objektiva omständigheter, såsom att

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG.

arbetstagaren och studenten bor tillsammans, utan att det är nödvändigt att fastställa skälen till att gränsarbetaren bidrar till studentens försörjning eller att exakt beräkna försörjningens omfattning” (dom av den 15 december 2016, Depesme m.fl., C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 60, och dom av den 2 april 2020, Caisse pour l’avenir des enfants, C-802/18, EU:C:2020:269, punkt 50).

- 7 Första instansen gjorde en riktig bedömning när den beaktade gemensam hemvist som ett kriterium för att bedöma huruvida personen i fråga försörjde makans barn. Det följer emellertid av EU-domstolens formulering att detta kriterium inte är det enda som ska beaktas, eftersom det endast har nämnts som exempel för att illustrera det mer övergripande begreppet objektiva omständigheter.
- 8 Det är utrett att barnen bor i det hushåll som utgörs av den berörda personen och hans hustru, att barnens biologiska mor har en egen inkomst, att föräldrarna har gemensam vårdnad och att den biologiska fadern måste betala ett underhållsbidrag per barn. Av detta följer att modern kan försörja sina barn till hälften, vilket åligger henne till följd av äktenskapsskillnaden. Var och en av de biologiska föräldrarna ska i princip bidra till de gemensamma barnens försörjning och utbildning i proportion till sina egna och den andra förälderns tillgångar samt till barnens behov. Om föräldrarna separerar ska bidraget till barnens försörjning och utbildning vid behov lämnas i form av ett underhållsbidrag som den ena föräldern ska betala till den andra. Det är således de biologiska föräldrarna som svarar för barnets hela försörjning.
- 9 Detta konstaterande påverkas inte av de handlingar som ingetts av NB för att styrka de löpande kostnaderna för hushållet, eftersom det inte framgår av dessa uppgifter att han är ensam innehavare av det konto som debiterats och det inte anges för vilket barn dessa kostnader har uppkommit. I avsaknad av andra uppgifter har tillräcklig bevisning för att styvfadern försörjer barnen inte getts in.

2. GRUNDERNA FÖR ÖVERKLAGANDET

Första grunden, första delen

- 10 Enligt fast rättspraxis är ställning som familjemedlem till en arbetstagare ett begrepp som är underordnat ”principen att bestämmelser som stadfäster den fria rörligheten för arbetstagare – vilken utgör en av unionens grundpelare – ska ges en vid tolkning” (dom av den 15 december 2016, Depesme m.fl., C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 58, och dom av den 18 juni 1987, Lebon, 316/85, EU:C:1987:302, punkterna 21–23). Samma princip, att en vid tolkning ska göras, gäller ”även i fråga om en gränsarbetares bidrag till försörjningen av makens/makans eller den erkända partners barn” (dom av den 15 december 2016, Depesme m.fl., C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 59). EU-domstolen har genom tillämpning av denna princip om en vid tolkning slagit fast att ”ställningen som försörjningsberoende familjemedlem” till en gränsarbetare inte förutsätter en ”rätt till underhåll”, utan att det rör sig om en ”faktiskt situation”, och att denna ställning ”således – när det gäller barnet till denne arbetstagares

make/maka ... – [kan] framgå av objektiva omständigheter, såsom att arbetstagaren och studenten bor tillsammans, utan att det är nödvändigt att fastställa skälen till att gränsarbetaren bidrar till studentens försörjning eller att exakt beräkna försörjningens omfattning” (dom av den 15 december 2016, Depesme m.fl., C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:95, punkt 60). EU-domstolen har vidare slagit fast kravet att gränsarbetaren bidrar till barnets försörjning rör sig om ”en faktisk situation som det ankommer på den aktuella myndigheten och i förekommande fall på de nationella domstolarna att, på grundval av den bevisning som den berörde har lagt fram, bedöma, utan att det är nödvändigt för dem att fastställa skälen till att arbetstagaren eller egenföretagaren bidrar till barnets försörjning eller att beräkna dess exakta omfattning” (dom av den 2 april 2020, Caisse pour l’avenir des enfants, C-802/18 EU:C:2020:269, punkt 50).

- 11 I det överklagade avgörandet tolkas emellertid ställningen som ”familjemedlem” till gränsarbetaren restriktivt, genom att gränsarbetarens bidrag underordnas ”skälen till att gränsarbetarens bidrar”, beroende på om bidraget har samband med de biologiska föräldrarnas försummelse eller inte, och på en bedömning av bidragets omfattning i förhållande till de biologiska föräldrarnas, vilket strider mot EU-domstolens praxis.

Första grunden, andra delen

- 12 Enligt artikel 2.2 c i direktiv 2004/38/EG ska barn under 21 år presumeras vara beroende för sin försörjning. Denna presumtion är tillämplig på barn till gränsarbetarens makar, vilket framgår av generaladvokatens förslag till avgörande i de förenade målen C-401/15 – C-403/15, punkterna 70 och 71, och uttryckligen bekräftas i domen Depesme m.fl., C-401/15 – C-403/15, EU:C:2016:955, punkterna 61–62 (avseende en arbetstagare som är ”styvförälder” till en student). Denna lösning gör sig även gällande mot bakgrund av principen att begreppet familjemedlem till arbetstagare ska ges en vid tolkning. I och med att NB inte medges rätten till denna presumtion utgör den överklagade domen åsidosättande av artikel 2.2 i direktiv 2004/38/EG.

Första grunden, tredje delen

- 13 Artikel 45 FEUF om fri rörlighet för arbetstagare inom unionen innebär avskaffande av all diskriminering av arbetstagare från medlemsstaterna på grund av nationalitet vad gäller anställning, lön och övriga arbets- och anställningsvillkor. EU-domstolen har slagit fast att artiklarna 1 i och 67 i förordning [EG] nr 883/2004, jämförda med artikel 7.2 i förordning nr 492/2011 och artikel 2.2 i direktiv 2004/38/EG, ska tolkas så, att de utgör hinder för bestämmelser i en medlemsstat enligt vilka gränsarbetare endast kan erhålla familjebidrag för sina egna barn, och inte för deras makes eller makas barn som de saknar släktskap med men försörjer, när alla barn som är bosatta i nämnda medlemsstat har rätt till detta bidrag. Det överklagade avgörandet utgör därmed, såsom det är utformat, ett åsidosättande av principen om ”fri rörlighet för

arbetstagare och förbud mot direkt eller indirekt diskriminering” som stadfästs i de ovan angivna bestämmelserna.

Första grunden, fjärde delen (i andra hand)

- 14 Det är nödvändigt att hänskjuta följande frågor för förhandsavgörande, för det fall Cour de cassation överväger att underkänna den första grundens tre första delgrunder (oberättigad vägran att begära förhandsavgörande vilket är skäl för en talan om fördragsbrott och utgör åsidosättande av artikel 6 i Europakonventionen):

”1. Utgör ”principen att bestämmelser som stadfäster den fria rörligheten för arbetstagare – vilken utgör en av unionens grundpelare – ska ges en vid tolkning” (domen i målet Depesme m.fl., ... punkt 58) hinder för att bestämmelserna i en medlemsstat tolkas så, att en gränsarbetare inte kan få ett familjebidrag, som är knutet till att gränsarbetaren utövar avlönad verksamhet i denna medlemsstat, för sin makes eller makas barn när barnen är underåriga och bosatta hos gränsarbetaren och gränsarbetaren bidrar till kostnaderna för det hushåll som barnet ingår i, på grund av att barnets biologiska föräldrar också bidrar, eller också kan bidra, till barnens försörjning?”

2. Är presumtionen i artikel 2.2 c i direktiv 2004/38/EG, enligt vilken barn under 21 års ålder ska presumeras vara beroende för sin försörjning, tillämplig på barn till en gränsarbetares make eller maka som ingår i deras hushåll?”

3. Utgör principen om ”fri rörlighet för arbetstagare” och det förbud mot diskriminering som följer av artikel 45.1 och 45.2 FEUF samt artiklarna 1 i och 67 i förordning (EG) nr 883/2004, jämförda med artikel 7.2 i förordning nr 492/2011 och med artikel 2.2 i direktiv 2004/38/EG, hinder för att bestämmelserna i en medlemsstat tolkas så, att gränsarbetare inte kan erhålla familjebidrag, som är knutet till att de utövar avlönad verksamhet i denna medlemsstat, för barn till sin make eller maka, när dessa barn är under 21 års ålder och bosatta hos gränsarbetaren, på grund av att barnets biologiska föräldrar också bidrar till barnets försörjning, när alla barn som är bosatta i nämnda medlemsstat har rätt till detta bidrag?”

Andra grunden

- 15 Invändningar har framförts mot det överklagade avgörandet för att det utgör åsidosättande av artikel 1 i protokoll nr 12 till Europakonventionen och av artikel 14 i Europakonventionen, vilka är tillämpliga på rätten till sociala förmåner. Vid bedömningen av om det förekommit diskriminering i den mening som avses i dessa bestämmelser tillmäter Europadomstolen dessa bestämmelser ett ”mycket övertygande värde”. EU-domstolen har redan fastställt att flera luxemburgska bestämmelser utgör diskriminering av gränsarbetare (till exempel i dom av den 20 juni 2013, Giersch m.fl. (C-20/12, EU:C:2013:411), dom av den 14 december 2016, Bragança Linares Verruga m.fl. (C-238/15, EU:C:2016:949) eller i dom av den 10 juli 2019, Aubriet (C-410/18, EU:C:2019:582)). Genom att överklagandeinstansen har gjort en restriktiv tolkning av ställningen som

”familjemedlem” till en gränsarbetare och av gränsarbetares bidrag till försörjningen av underåriga barn till gränsarbetarens make eller maka vilka bor tillsammans med makarna, och i synnerhet inte tillämpat presumptionen i artikel 2.2 i direktiv 2004/38/EG enligt vilken barn under 21 års ålder ska presumeras vara beroende för sin försörjning, samt genom att gränsarbetarens bidrag till försörjningen av de underåriga barnen i gränsarbetarens hushåll har underordnats ”skälen till att gränsarbetaren bidrar” och en bedömning av ”omfattningen” av detta bidrag i förhållande till föräldrarnas bidrag, samtidigt som alla barn som är bosatta i nämnda medlemsstat har rätt till det omtvistade familjebidraget, innebär det överklagade avgörandet en ny rättsstridig diskriminering mellan gränsarbetare och arbetstagare som är bosatta i medlemsstaten, vilken utgör en indirekt diskriminering på grund av nationalitet som inte grundar sig på något berättigat syfte, vilket strider mot de ovan angivna bestämmelserna.

3. BEDÖMNING AV COUR DE CASSATION

Tolkningen av unionsrätten

- 16 EU-domstolen har slagit fast att villkoret för att en gränsarbetare ska ha rätt till familjebidrag för barn till gränsarbetarens make eller maka är att det ska vara styrkt att gränsarbetaren bidrar till barnets försörjning (dom av den 2 april 2020, Caisse pour l’avenir des enfants, C-802/18, EU:C:2020:269).
- 17 Överklagandeinstansen tillämpade detta kriterium för att motivera beslutet att dra in familjebidraget varvid den
  - underförstått, men nödvändigtvis, uttalade att bevis för att gränsarbetaren och barnens mor var gifta och för att gränsarbetaren, hans hustru och barnen hade gemensam hemvist, varken för sig eller tillsammans styrkte att villkoret var uppfyllt,
  - fastställde att de båda biologiska föräldrarna hade medel för att bidra till barnens försörjning och att de bidrog till försörjningen, då modern förvärvsarbetade och fadern skulle betala 150 euro per barn i underhållsbidrag, och utifrån detta fann att ”*det är de biologiska föräldrarna som svarar för barnens hela försörjning*”,
  - uttalade att bevis för överföringar avseende löpande kostnader för hushållet inte visade att NB försörjde barnen, eftersom det inte var styrkt att han var ensam innehavare av det debiterade kontot.
- 18 Begreppet ”*försörjning*” användes ursprungligen av EU-domstolen för att ange att en gränsarbetare kan vara berättigad till en social förmån i form av ett statligt bidrag, i det aktuella fallet ekonomiskt stöd till högre studier, för sitt eget barn, när gränsarbetaren fortsätter att försörja detta barn (dom av den 26 februari 1992, C-3/90, Bemini, ECLI:EU:C:1992:89, punkterna 25 och 29, dom av den 8 juni 1999, C-337/97, Meeusen, ECLI:EU:C:1999:284, punkt 19, dom av den 14 juni 2012,

C-342, kommissionen/Nederländerna, ECLI:EU:C:2012:346, punkt 35, och dom av den 20 juni 2013, C-20/12, Guirsch, ECLI:EU:C:2013:411, punkt 39). Begreppet definierades aldrig genom dessa domar.

- 19 Därefter klargjorde EU-domstolen innebörden av uttrycket ”*bidra till försörjningen*”, fortfarande i samband med en social förmån i form av stöd till högre utbildning men med avseende på ett barn som inte hade något släktskap med gränsarbetaren, genom att först slå fast att det ”*inte föruts[ätter] en rätt till underhåll*” (dom av den 15 december 2016, Depesme m.fl, C-401/15-C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 58), och därefter att ”*ställningen som försörjningsberoende familjemedlem [följer] av en faktisk situation. Det rör sig här om en familjemedlem till vars försörjning arbetstagaren bidrar, utan att det finns anledning att utreda anledningen till att arbetstagaren bidrar till detta och utan att det finns anledning att ställa sig frågan om familjemedlemmen kan stå för sin egen försörjning genom att förvärvsarbeta.*” (punkterna 58 och 59) Av detta drog EU-domstolen slutsatsen att ”*ställningen som försörjningsberoende familjemedlem [följer] av en faktisk situation som det ankommer på medlemsstaten och, i förekommande fall, på de nationella domstolarna att bedöma. Ställningen som familjemedlem till en gränsarbetare, varvid familjemedlemmen är beroende av gränsarbetaren för sin försörjning, kan således – när det gäller barnet till denne arbetstagares make/maka eller erkända partner – framgå av objektiva omständigheter, såsom att arbetstagaren och studenten bor tillsammans, utan att det är nödvändigt att fastställa skälen till att gränsarbetaren bidrar till studentens försörjning eller att exakt beräkna försörjningens omfattning*” (punkt 60).
- 20 EU-domstolen tillämpade sedan kriteriet ”*bidra till försörjningen*” i frågan huruvida en gränsarbetare kan vara berättigad till ett familjebidrag för ett barn som gränsarbetaren inte har något släktskap med, genom att i domskälen uttala att ”*med begreppet barn till en gränsarbetare – som indirekt kan komma i åtnjutande av sådana sociala förmåner som avses i nämnda artikel 7.2 – avses inte endast barn som är släkt med arbetstagaren eller egenföretagaren, utan även barn till dennes make, maka eller registrerade partner, under förutsättning att arbetstagaren eller egenföretagaren bidrar till barnets försörjning. Enligt domstolen följer sistnämnda krav av en faktisk situation som det ankommer på den aktuella myndigheten och i förekommande fall på de nationella domstolarna att, på grundval av den bevisning som den berörde har lagt fram, bedöma, utan att det är nödvändigt för dem att fastställa skälen till att arbetstagaren eller egenföretagaren bidrar till barnets försörjning eller att beräkna dess exakta omfattning*” (dom av den 2 april 2020, Caisse pour l’avenir des enfants, C-802/18, EU:C:2020:269, punkt 50). EU-domstolen angav i själva verket tydligt ”*att barnets biologiska far inte betalar underhåll till barnets mor. Det förefaller således som om FV, som är make till HY:s mor, svarar för barnets försörjning, vilket det emellertid ankommer på den hänskjutande domstolen att bedöma*” (punkt 52).

- 21 EU-domstolen ansåg vidare att ”begreppet familjemedlem” till en gränsarbetare som indirekt kan åberopa likabehandling enligt artikel 7.2 i förordning nr 492/2011 motsvarar begreppet familjemedlem i den mening som avses i artikel 2.2 i direktiv 2004/38, vilket omfattar make, maka eller den partner med vilken unionsmedborgaren har ingått ett registrerat partnerskap, släktingar i rakt nedstigande led som är under 21 år eller är beroende för sin försörjning, även till maken eller maken eller till en sådan partner. I detta hänseende beaktade EU-domstolen särskilt skäl 1 samt artiklarna 1 och 2.2 i direktiv 2014/54” (punkt 51).
- 22 Cour de cassation finner utifrån uttalandet om att uttrycket ”*bidra till barnets försörjning*” följer av en faktisk situation, att det inte rör sig om ett rent faktiskt begrepp, som inte kan prövas av EU-domstolen och Cour de cassation, utan att denna formulering är avsedd att understryka att begreppet ska bedömas oaktat barnets eventuella rätt till underhåll (se dom av den 15 december 2016, *Depesme m.fl.*, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 58).
- 23 Cour de cassation drar sedan av det ovan anförda slutsatsen att begreppet ”*bidra till barnets försörjning*” inom ramen för lagstiftningen om rätt till sociala förmåner, utgör ett självständigt unionsrättsligt begrepp som ska tillämpas och tolkas enhetligt.
- 24 En sådan enhetlig tolkning kan för närvarande inte anses säkerställd, mot bakgrund av de frågeställningar som uppkommit i det nu aktuella målet.
- 25 Cour de cassation ska således pröva räckvidden av det exempel som ges i domen av den 15 december 2016, *Depesme m.fl.* (C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 60) på ”*objektiva omständigheter, såsom att arbetstagaren och studenten bor tillsammans*”, dels med avseende på frågan huruvida detta endast nämns som ett exempel eller om det tvärtom ska ses som ett villkor, i vilket fall frågan uppkommer huruvida det rör sig om ett tillräckligt villkor eller ett nödvändigt villkor, dels i frågan huruvida det har betydelse hur den gemensamma hemvisten finansieras, i den del det ska utrönas huruvida gränsarbetaren bidrar delvis eller fullständigt till nämnda finansiering.
- 26 Vad beträffar vilka behov hos barnet som ska beaktas och som gränsarbetaren bidrar till att uppfylla, ska Cour de cassation pröva huruvida det endast rör sig om de grundläggande försörjningsbehoven (mat, kläder, husrum, utbildning ...) eller om alla utgifter i allmänhet ska beaktas, även utgifter för nöjen eller ren bekvämlighet (mobiltelefon, restauranger, körkort ...) eller till och med utgifter för sådant som är att betrakta som överdådigt, påkostat eller ren lyx (regelbundna inköp av elektronik, resor till fjärran länder ...), avsett att säkerställa en viss levnadsstandard.
- 27 Vad beträffar under vilka former gränsarbetaren försörjer barnet, vill Cour de cassation få klarhet i huruvida gränsarbetaren måste bidra till barnets försörjning genom att betala vissa belopp direkt till barnet eller om det kan ske i form av utgifter för barnets bästa. I detta sammanhang uppkommer också frågan huruvida

gränsarbetarens utgifter, såsom antyds i förslaget till avgörande av Parquet général (Allmänna åklagarmyndigheten), specifikt eller till och med uteslutande ska vara för barnets bästa, eller om utgifter som är till familjens gemensamma bästa (avbetalningar på bostadslån, hyra, inköp av utrustning som används gemensamt ...) ska beaktas. Fortfarande i fråga om de praktiska arrangemangen uppkommer frågan huruvida de utgifter som gränsarbetaren har för barnets försörjning måste vara i någon mån återkommande, regelbundna eller periodiska (hypotekslån, hyra, el- och värmekostnader, telefonräkningar etc.) eller om betalning av engångsutgifter (tillfälliga inköp av kläder etc.) också ska beaktas. Cour de cassation är slutligen medveten om att EU-domstolen har angett att det vid en bedömning av den faktiska situationen inte är nödvändigt att fastställa skälen till att arbetstagaren bidrar till barnets försörjning eller att beräkna dess exakta omfattning (dom av den 15 december 2016, Depesme m.fl., C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 64, och dom av den 2 april 2020, Caisse pour l'avenir des enfants, C-802/18, EU:C:2020:269, punkt 50). Cour de cassation vill ändå få klarhet i huruvida alla bidrag ska beaktas, hur små de än är, eller om bidraget ska vara av en viss storlek och, i det senare fallet, huruvida detta kriterium ska bedömas i förhållande till barnets behov eller i förhållande till gränsarbetarens ekonomiska ställning.

- 28 Frågor kan också uppkomma beträffande medlens ursprung. I vissa fall har gränsarbetaren ett gemensamt bankkonto med sin make eller maka eller sin registrerade partner, som är förälder till barnet, vilket konto används för att betala utgifter som åberopas i ett domstolsförfarande för att styrka att villkoret ”bidra till barnets försörjning” är uppfyllt, trots att det inte enbart är gränsarbetaren som sätter in medel på kontot och utan att gränsarbetaren visar i vilken utsträckning han eller hon sätter in medel på kontot, i vilket fall frågan uppkommer huruvida bidraget till barnets behov härrör från gränsarbetaren.
- 29 Cour de cassation vill också få klarhet i fråga om räckvidden av EU-domstolens förtydligande i domen av den 15 december 2016, Depesme m.fl. (C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, punkt 62), att *”unionslagstiftaren anser att barnen under alla förhållanden presumeras vara beroende för sin försörjning upp till 21 års ålder”*. Ska ett barn under 21 års ålder anses försörjas av gränsarbetaren, enbart på grund av detta åldersvillkor eller i kombination med andra faktorer?
- 30 Därefter uppkommer frågan om föräldrarnas bidrag till barnets behov. Föräldrarna har enligt lag en underhållsskyldighet, till skillnad från en gränsarbetare som inte har någon sådan skyldighet. Kriteriet om *”försörjning”* av barnet kräver i stället en bedömning av de faktiska omständigheterna. Frågan uppkommer därmed huruvida det är tillräckligt att fastställa att föräldrarna har en underhållsskyldighet och hur omfattande den är för att utesluta att gränsarbetaren bidrar, eller om det därutöver ska säkerställas att föräldrarnas underhållsskyldighet har fastställts till ett lämpligt belopp och att de faktiskt fullgör sin underhållsskyldighet, så att ett kompletterande eller ytterligare bidrag från gränsarbetaren skulle vara onödigt. Om ett sådant underhåll faktiskt inte betalas uppkommer frågan huruvida det är nödvändigt att kontrollera om gränsarbetarens make eller maka eller registrerade

partner åtminstone har försökt att vidta verkställighetsåtgärder och huruvida gränsarbetarens bidrag i slutändan kompenserar för en av föräldrarnas försummelse. Vad beträffar detta underhåll och frågan huruvida det fastställts till ett lämpligt belopp skulle det kunna ha betydelse om det fastställts i domstol eller genom avtal. Dessa aspekter kan ha anknytning till den ovan angivna frågan om vilka utgifter för barnet som ska beaktas. Om det bara är utgifter för de grundläggande försörjningsbehoven som är relevanta, kommer föräldrarnas underhållsskyldighet i princip att täcka dessa behov, vilket innebär att gränsarbetaren inte behöver bidra ytterligare för att täcka sådana behov.

- 31 När det gäller förhållandet till barnets andra förälder finns det också skäl att klargöra huruvida det är relevant att granska arrangemang för barnets växelvisa boende hos båda föräldrarna, eftersom en utökad rätt till umgänge och boende eller delad bostad i princip kan medföra att den andra föräldern i större utsträckning fullgör sin underhållsskyldighet, vilket gör det mindre nödvändigt att gränsarbetaren bidrar till att täcka barnets behov.
- 32 Alla dessa frågor ska i princip ses mot bakgrund av principen att bestämmelser om fri rörlighet för arbetstagare ska ges en vid tolkning (dom av den 15 december 2016 i de förenade målen C-401/15 till C-403/15, *Depesme m.fl.*, EU:C:2016:955, punkt 58), och följaktligen mot bakgrund av de eventuella gränserna för en sådan princip om en vid tolkning.
- 33 Dessa överväganden föranleder Cour de cassation att hänskjuta målet till EU-domstolen för förhandsavgörande.

4. FRÅGOR SOM HAR HÄNSKJUTITS FÖR FÖRHANDSAVGÖRANDE

- 34 Cour de cassation begär förhandsavgörande om följande frågor:
  - 1 a) Ska begreppet ”*bidra till barnets försörjning*”, vilket ger ställning som familjemedlem i den mening som avses i unionsrättens bestämmelser enligt vad som fastställts i EU-domstolens praxis avseende fri rörlighet för arbetstagare och en gränsarbetares erhållande av en social förmån, som är knuten till att gränsarbetaren utövar avlönad verksamhet i en medlemsstat, för sin makes eller makas eller sin registrerade partners barn som gränsarbetaren inte har något släktskap med, i sig eller jämfört med principen om att bestämmelser avsedda att säkerställa fri rörlighet för arbetstagare ska ges en vid tolkning, tolkas så, att detta är givet och därmed ska ge rätt till den sociala förmånen,
    - enbart på grund av äktenskap eller registrerat partnerskap mellan gränsarbetaren och en förälder till barnet,
    - enbart på grund av att gränsarbetaren och barnet har gemensam hemvist eller bostad,

- enbart på grund av att gränsarbetaren betalar någon allmän utgift som gynnar barnet, även om
  - o utgiften täcker andra behov än de grundläggande försörjningsbehoven,
  - o utgiften går till tredje man och endast indirekt gynnar barnet,
  - o utgiften inte uteslutande och specifikt ligger i barnets intresse, utan gynnar hela hushållet,
  - o utgiften endast är tillfällig,
  - o utgiften är lägre än föräldrarnas,
  - o utgiften är försumbar i förhållande till barnets behov,
- enbart på grund av att utgifterna betalas från ett gemensamt konto som innehas av gränsarbetaren och gränsarbetares make eller maka eller registrerad partner, oavsett ursprunget till medlen på kontot,
- enbart på grund av att barnet är under 21 års ålder?

1 b) För det fall den första frågan besvaras nekande, ska då begreppet ”bidra till barnets försörjning” tolkas så, att detta är givet och därmed ger rätt till den sociala förmånen när två eller flera av dessa omständigheter är fastställda?

2) Ska begreppet ”bidra till barnets försörjning”, vilket ger ställning som familjemedlem i den mening som avses i unionsrättens bestämmelser enligt vad som fastställts i EU-domstolens praxis avseende fri rörlighet för arbetstagare och en gränsarbetares erhållande av en social förmån, som är knuten till att gränsarbetaren utövar avlönad verksamhet i en medlemsstat, för sin makes eller makas eller sin registrerade partners barn som gränsarbetaren inte har något släktskap med, i sig eller jämfört med principen om att bestämmelser avsedda att säkerställa fri rörlighet för arbetstagare ska ges en vid tolkning, tolkas så, att det inte är givet och därmed inte ska ge rätt till den sociala förmånen,

- enbart på grund av att barnets föräldrar har en underhållsskyldighet, oavsett
  - o huruvida denna underhållsfordran har fastställts av domstol eller genom avtal,
  - o storleken på denna underhållsfordran,
  - o huruvida den underhållsskyldige faktiskt betalar denna underhållsskuld,

- o huruvida gränsarbetarens bidrag kompenserar för en försummelse av en av barnets föräldrar,
- enbart på grund av att barnet periodvis, inom ramen för utövandet av en umgängesrätt och en rätt till någon form av växelvis boende, vistas hos den andra föräldern?

ARBETS
DOKUMENT